

Sveitarfélagið Árborg

Brú til betri vegar

Ráðgjafarsvið

Innlegg á íbúafundi 9. desember 2024

Fyrirvari

Samantekt þessi byggir á upplýsingum úr árs- og árshlutareikningum Sveitarfélagsins Árborgar og fjárhagsáætlunum sveitarfélagsins. Samantektin byggir jafnframt á vinnu með stjórnendum sveitarfélagsins og kjörnum fulltrúum.

Ekki ber að túlka samantektina sem ráðgjöf um val á tilteknum leiðum.

KPMG ber ekki ábyrgð á að uppfæra efni samantektar þessarar í tengslum við atburði eða upplýsingar sem kunna að koma síðar fram.

KPMG ber enga ábyrgð á ákvörðunum sem teknar eru á grundvelli samantektarinnar. Öll ábyrgð vegna ákvarðana sem teknar verða á grundvelli samantektar þessarar er hjá sveitarfélaginu sem verkkaupa eða öðrum þeim sem hyggjast taka ákvarðanir byggðar á upplýsingum í samantektinni.

Samtal dagsins

- 01** Staða og horfur í árslok 2022
- 02** Aðgerðir stjórnenda á árunum 2023 og 2024
- 03** Fjárhagslegir mælikvarðar – aðgerðir og árangur

Mikil fjölgun íbúa, fjárfestingar og aukin skuldsetning

Úr ársreikningi 2023

18 ma

tekjur A- og B-hluta alls.

16 ma

rekstrargjöld A- og B-hluta
Þar af laun 9,7 ma

31 ma

skuldir og skuldbindingar
A- og B-hluta samtals

1.170

starfsmenn í 1.050
stöðugildum á árinu 2023

Sveitarfélagið Árborg

- Áttunda fjölmennasta sveitarfélag landsins.
- Þéttbýliskjarnar á Selfossi, Eyrarbakka, Stokkseyri og í Tjarnabyggð

7.800

íbúar í
ársbyrjun 2014

9.400

íbúar í
ársbyrjun 2019

≈ 12.000

íbúar í október
2024

Samanburður við fjárhagsáætlun

0,4 ma

rekstrartekjur umfram áætlun

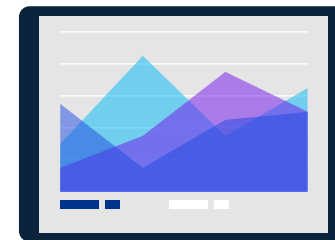

0,3 ma

rekstrargjöld undir áætlun 2023

25 ma

vaxtaberandi skuldir í
byrjun október 2024

28%

fjölgun
íbúa á sl.
5 árum

54%

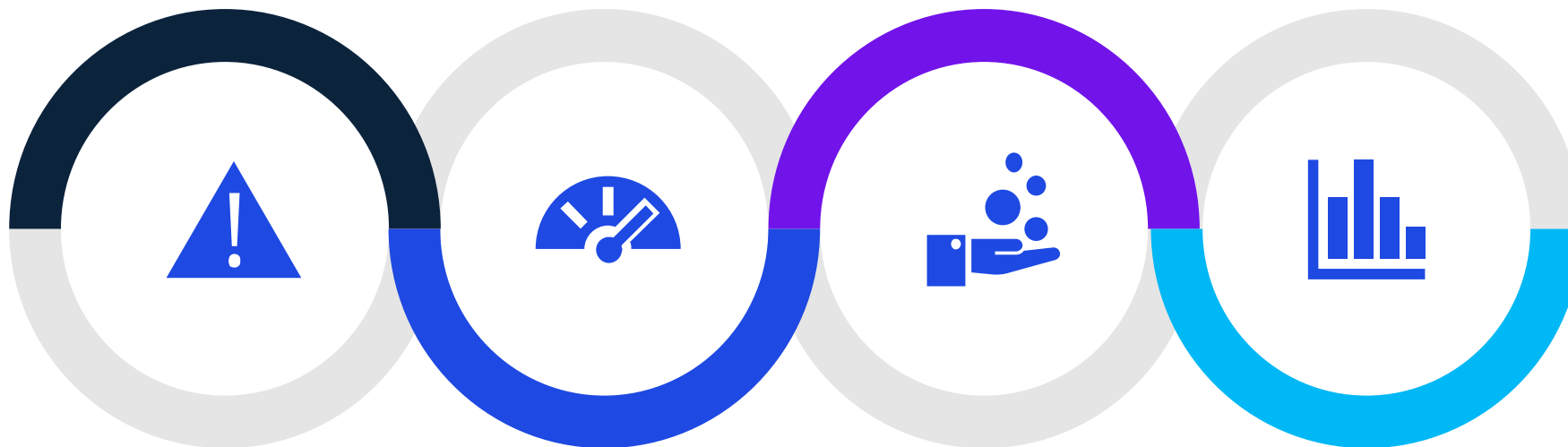
fjölgun
íbúa á sl.
10 árum

Brú til betri vegar

Staðan í árslok 2022, aðgerðir, árangur og nógildandi fjárhagsáætlun

Fjölbættur vandi í fjármálum og rekstri í árslok 2022

Rekstrarvandi

- Þungur grunnrekstur, einkum í A-hluta
- Lítil framlegð Sveitarfélagið mjög háð lánsfjármagni

Skuldavandi

- Vaxandi skuldsetning
- Skuldaviðmið yfir lögbundnu hámarki
- Vaxandi fjármagnsgjöld
- Þung greiðslubyrði lána

Lausafjárnandi

- Lausafjárstaða sveitarfélagsins mjög þröng
- Óvissa um greiðsluhæfi frá mánuði til mánaðar
- Takmarkað aðgengi að nýju lánsfé

Fjárfestingaþörf

- Sveitarfélag í örum vexti og umtalsverðum fjárfestingum
- Áform um verulegar fjárfestingar í náinni framtíð

Samantekt kynnt á íbúafundi í apríl 2023

Umfang vandans af þeirri stærðargráðu
að **grípa verður til aðgerða** og ákvarðana
sem um munar í samhenginu!

3,6 – 4,0 ma.kr.

vantar upp á til að sveitarfélagið standist **jafnvægisreglu**
um jákvæðan 3ja ára rekstrarjöfnuð í árslok 2026.

5,5 ma.kr.

bil er á milli áætlaðrar **skuldastöðu** í árslok 2026
og lögbundins hámarks á skuldaviðmiði

1,9 – 2,1 ma.kr.

vantar upp á árlega til að **framleggð** nái 10% af
skuldaviðmiði hvers árs (Viðmið EFS)

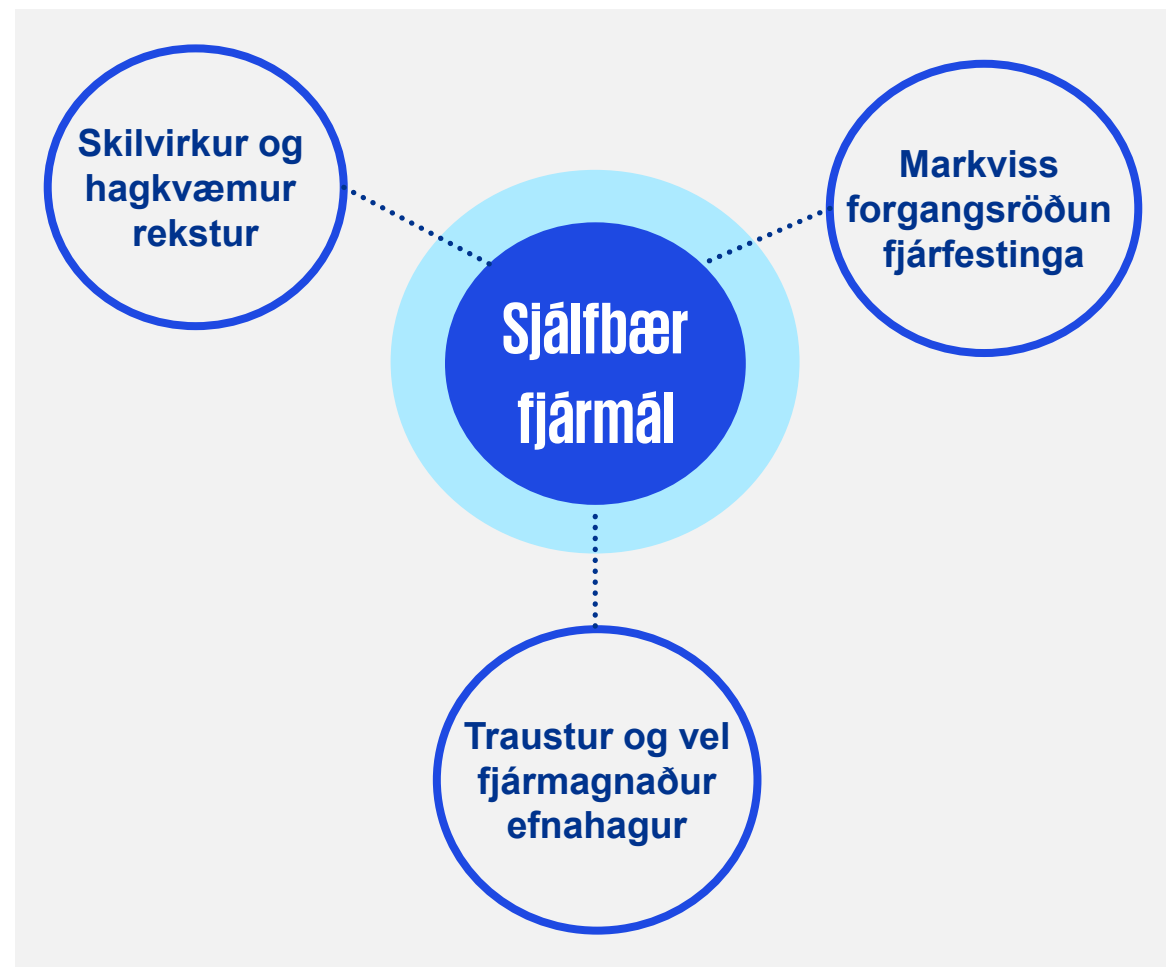
2,0 – 2,4 ma.kr.

vantar árlega upp á **fjármunamyndun rekstrar** (veltufé
frá rekstri) til að standa undir áætluðum afborgunum
skulda og skuldbindinga

Verkefnið stórt og krefjandi

Verkefnið krafðist markvissra aðgerða **sem hefðu raunveruleg áhrif og „hreyfðu nálina“ í mælaborðinu**

Lykilþættir aðgerðaáætlunar fyrir árin 2023 til 2026

Fjárhagsleg markmið sett af bæjarstjórn ásamt ítarlegri áætlun um aðgerðir til að uppfylla markmiðin.

Blönduð leið aðgerða í rekstri, fjárfestingum, sölu eigna og annarri fjármögnun.

< 150%

Skuldaviðmið 2026

Lögum samkvæmt þarf skuldaviðmið Sveitarfélagsins Árborgar að vera komið niður fyrir 150% árið 2026.

Aukning á tekjum

Lækkun rekstrargjalda

Endurfjármögnun lána

Samdráttur í fjárfestingum

Sala eigna

20,9%

Lækkun á skuldum pr. íbúa árið 2026

500 m.kr.

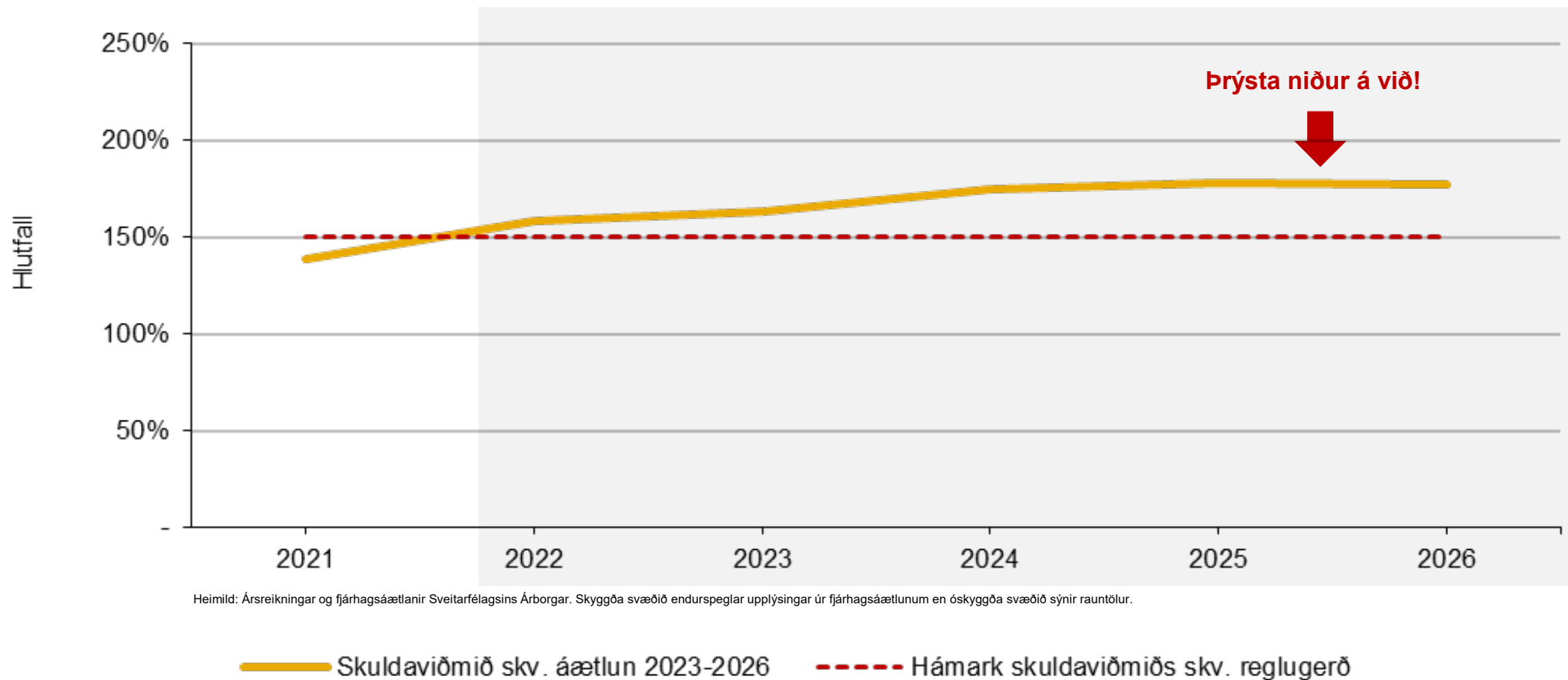
Aukning á árlegri framlegð frá og með árinu 2023

5,2 ma.kr.

Lækkun á fjárfestingaáætlun árunna 2023-2026

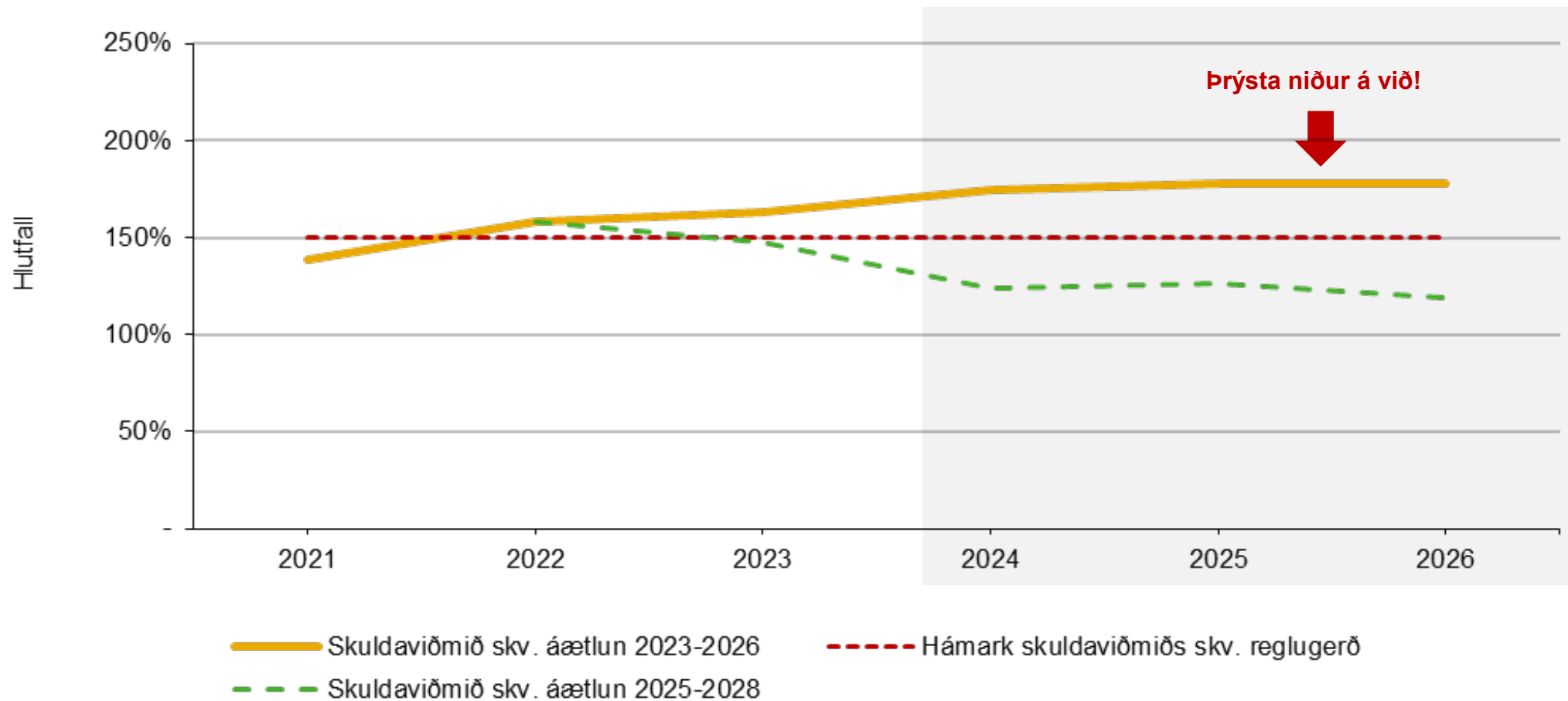
Verkefnið í ársbyrjun 2023

Skuldaviðmið

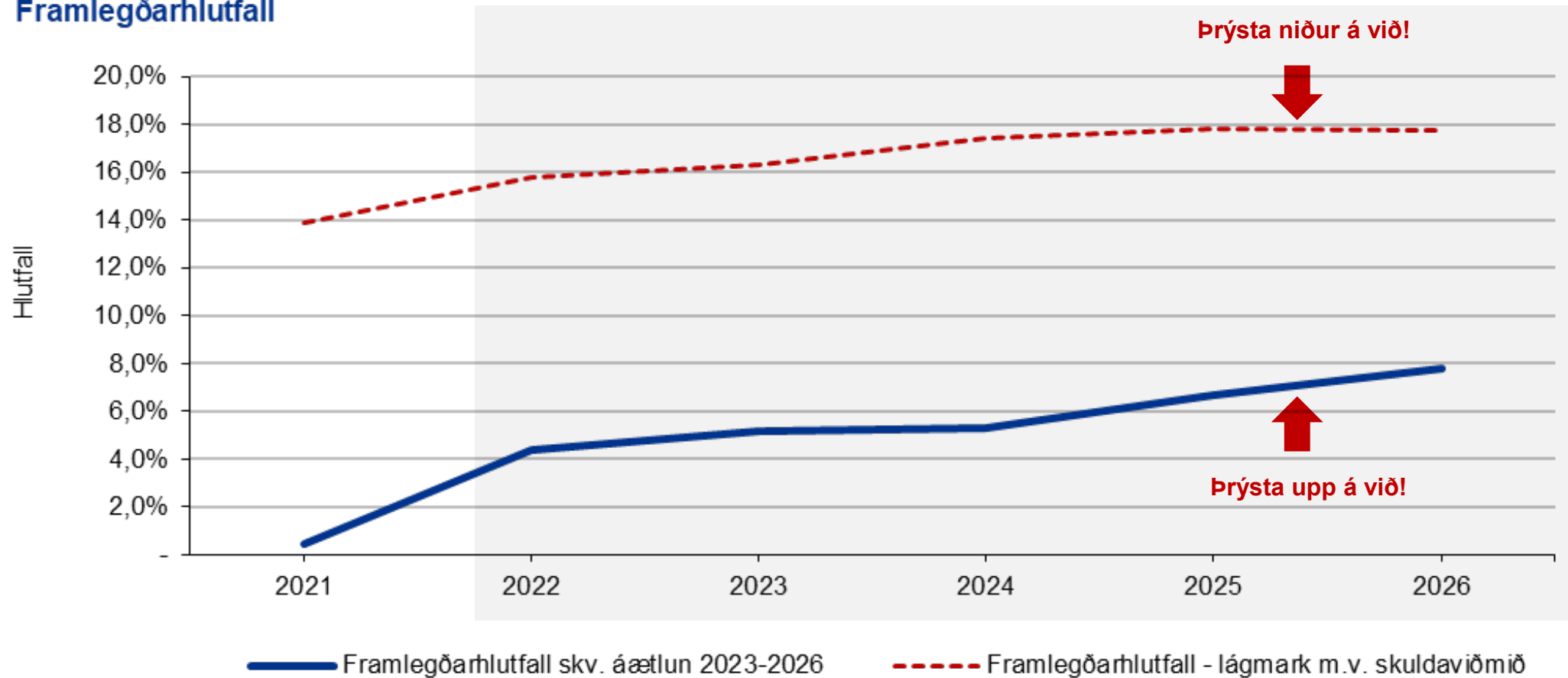
Aðgerðir og árangur

Skuldaviðmið

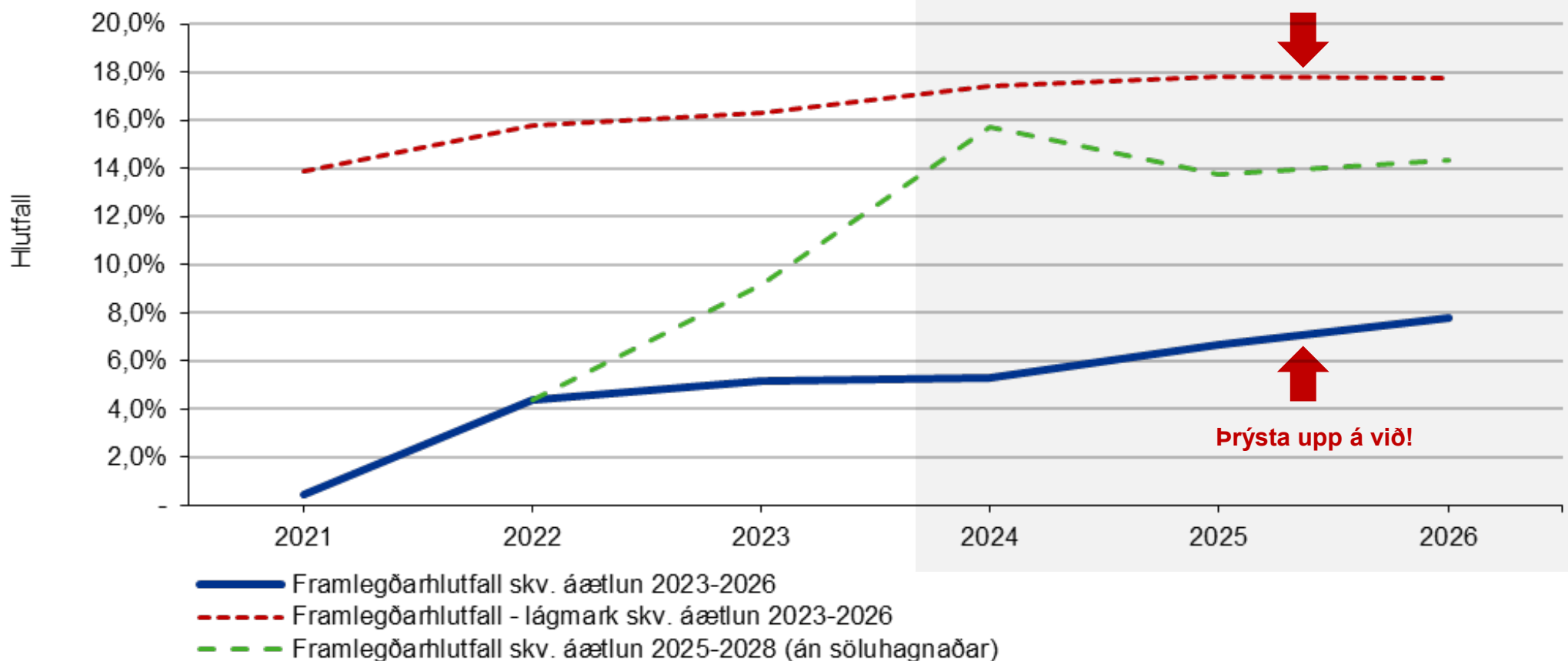
Verkefnið í ársbyrjun 2023

Framlegðarhlutfall

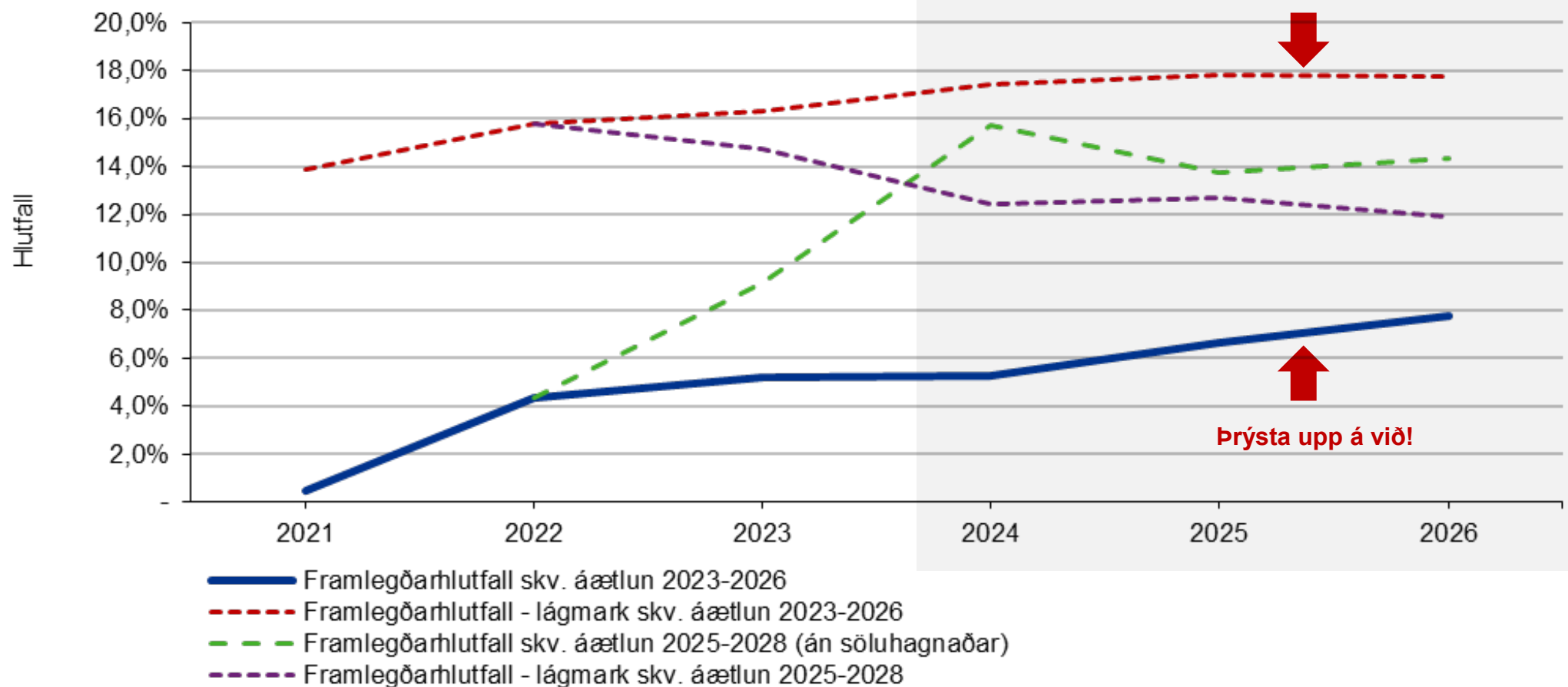
Aðgerðir og árangur

Framlegðarhlutfall

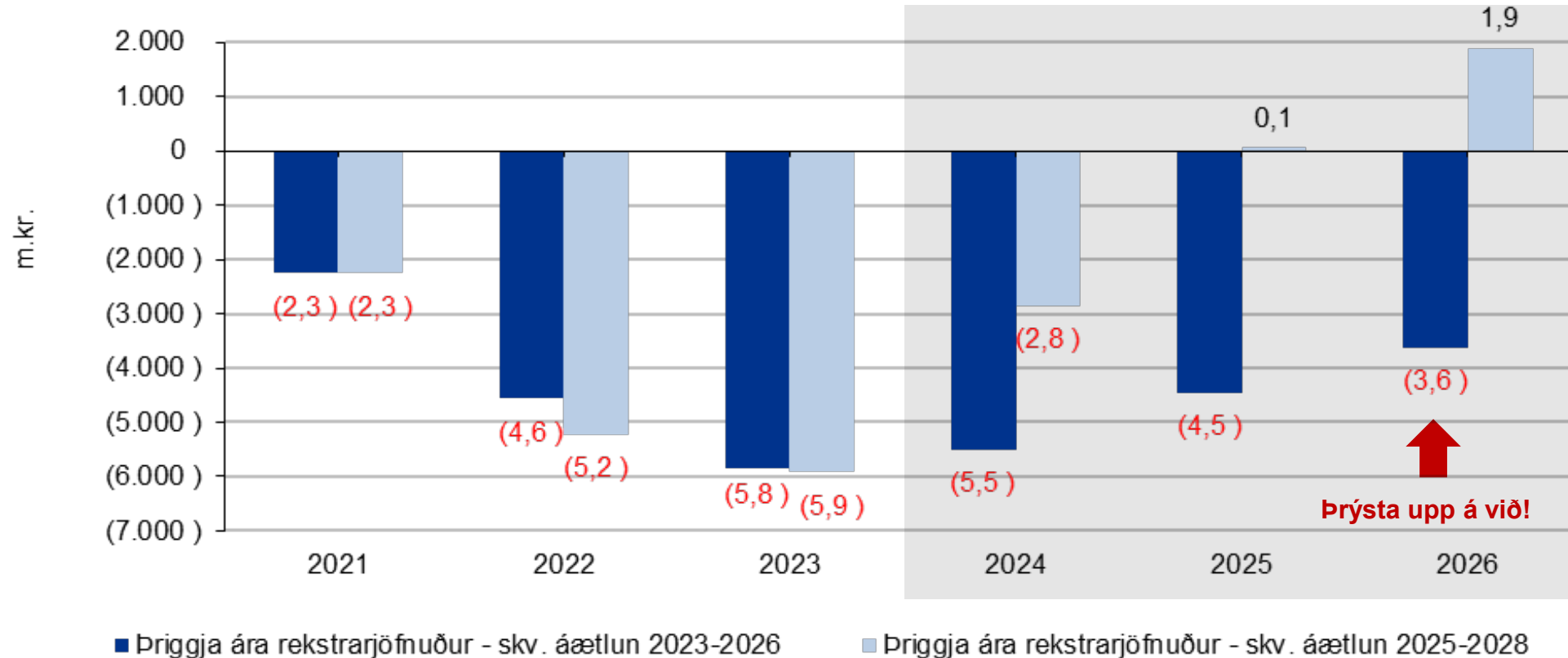
Aðgerðir og árangur

Framlegðarhlutfall

Áætluð þróun á 3ja ára rekstrarjöfnuði

Rekstrarjöfnuður / jafnvægisregla

Samantekt kynnt á íbúafundi í apríl 2023

Umfang vandans af þeirri stærðargráðu
að **grípa verður til aðgerða** og ákvarðana
sem um munar í samhenginu!

3,6 – 4,0 ma.kr.

vantar upp á til að sveitarfélagið standist **jafnvægisreglu**
um jákvæðan 3ja ára rekstrarjöfnuð í árslok 2026.

5,5 ma.kr.

bil er á milli áætlaðrar **skuldastöðu** í árslok 2026
og lögbundins hámarks á skuldaviðmiði

1,9 – 2,1 ma.kr.

vantar upp á árlega til að **framleggð** nái 10% af
skuldaviðmiði hvers árs (Viðmið EFS)

2,0 – 2,4 ma.kr.

vantar árlega upp á **fjármunamyndun rekstrar** (veltufé
frá rekstri) til að standa undir áætluðum afborgunum
skulda og skuldbindinga

Samantekt kynnt á íbúafundi í apríl 2023

Umfang vandans af þeirri stærðargráðu
að **grípa þurfti til aðgerða** og ákvarðana
sem um munar í samhenginu!

3,6 – 4,0 ma.kr.

vantar upp á til að sveitarfélagið standist **jafnvægisreglu**
um jákvæðan 3ja ára rekstrarjöfnuð í árslok 2026.

↓
0,0 ma.kr.

5,5 ma.kr.

bil er á milli áætlaðrar **skuldastöðu** í árslok 2026
og lögbundins hámarks á skuldaviðmiði

→ **0,0** ma.kr.

1,9 – 2,1 ma.kr.

vantar upp á árlega til að **framlegð** nái 10% af
skuldaviðmiði hvers árs (Viðmið EFS)

→ **0,0** ma.kr.

2,0 – 2,4 ma.kr.

vantar árlega upp á **fjármunamyndun rekstrar**
(veltufé frá rekstri) til að standa undir áætluðum
afborgunum skulda og skuldbindinga

→ **0,5** ma.kr.

Hvað skýrir skjótan viðsnúning í fjármálum Árborgar?

Samhent átak kjörinna fulltrúa og stjórnenda og kjarkur til að takast á við snúna stöðu

Burðir sveitarfélagsins sjálfs til að takast á við verkefnið

Áframhaldandi uppbygging og vöxtur sveitarfélagsins

Mikill árangur hefur náðst í fjármálum Sveitarfélagsins Árborgar á tiltölulega skömmum tíma.

Verkefninu er þó ekki lokið og mikilvægt að fylgja málum eftir með markvissum hætti til að tryggja að þau áform sem fram koma í nýsamþykktu fjárhagsáætlun sveitarfélagsins nái fram að ganga.

Hafa ber í huga að væntur bati er að hluta til ennþá óinnleystur í áætlun og því háður ýmsum óvissupáttum.

KPMG